

निष्प्रयोजन 2) Hir. 103, 19. °नम् adv. KATHÁS. 60, 30.

निष्फल 1) Spr. 3100 (v. 1. निष्कल). °त्व SÁH. D. 741.

निष्कार (von स्फार mit नि oder निस्) m. in ब्रम्भा°; s. u. फ 2) d).

निस्सन्दि (!) m. N. pr. eines Daitja R. 7, 22, 25. — Vgl. निस्सुन्द.

निस्सूदन 1) स्वजनकृद्भुजां यन्निष्सूदनम् was entfernt, beseitigt BHÁG. P. 10, 31, 18.

निस्सृष्टार्थ, निस्सृष्टार्थं ततस्तस्मै मृत्युं विससृजुः सुराः als Boten KATHÁS. 43, 90.

निस्तन्न SÁH. D. 113, 5 fehlerhaft für निस्तन्द्र.

निस्तन्द्र, चन्द्र SÁH. D. 113, 7. °ता (चन्द्रस्य) 306, 12.

निस्तन्दि, °तन्दि (nom. °तन्दिः) die ed. Bomb. (2, 1, 24).

निस्तरीक Z. 2 streiche डुस्तरीक.

निस्तुष Z. 1 füge 1) vor ausgehült hinzu. — 2) lies gereinigt st. vereinfacht.

निस्तोषतृपादप adj. (f. घ्रा) ohne Wasser, Gras und Bäume KATHÁS. 63, 5.

निस्त्रिंश 1) a) Z. 2 lies निस्त्रिंशानि.

निस्त्रेह s. निःत्रेह.

1. निस्स्यन्द, MBh. 12, 12704 liest die neuere Ausg. निष्प्यन्दकीनाः, welches NILAK. durch निस्त्रेष्टाः erklärt; निस्स्यन्द° wird wohl die richtige Lesart sein und frei von Schweiss bedeuten; vgl. अनिस्स्यन्दाः (d. i. अनिस्स्यन्दाः) 12708. Zu अनिष्प्यन्द 6, 298 vgl. oben u. निष्प्यन्द.

2. निस्स्यन्द R. 7, 16, 7. — Vgl. निःस्यन्द.

निस्स्यन्द 2) a) मातङ्गमदनःस्यन्द KATHÁS. 123, 50. लावण्यामृतनिःस्यन्दमापिबन्निव सर्वतः 94, 63. Auch so v. a. Schweiss; vgl. oben u. निष्प्यन्द und u. 1. निस्स्यन्द.

निस्त्रोतम् (निस् + त्रो°) adj. wasserlos R. 7, 86, 5.

निस्वनित, निःस्व° die ed. Bomb. und so auch BHÁG. P. 10, 6, 17.

निस्वान Z. 2, die ed. Bomb. des MBh. निस्त्राणाम् (= निश्चितम् NILAK.) st. निस्वानम्.

निःसङ्ग 1) die ed. Bomb. richtig निःसङ्ग. — 4) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 153, a, 34.

निःसङ्ग 1) KATHÁS. 53, 129. 66, 100. 90, 109. °ता f. MĀLATIM. 79, 12.

निःसपत्न 1) Vikr. 85. — 2) भूतल KATHÁS. 118, 16.

निःसर्ण 1) Spr. 4348. — 2) HALĀJ. 2, 134.

निःसक्त kraftlos, ohnmächtig (diese Bed. überall) KATHÁS. 36, 146. 63, 127. 93, 37. 114, 7.

निःसाण s. oben u. निःशाण.

निःसामान्य KATHÁS. 85, 4.

2. निःसार 1) बद्रीफल saftlos Spr. 4123. पदार्थ werthlos 1624.

निःसारण 1) das Hinausgehenlassen. प्रश्नासः पुनः कौष्ठस्य (वायोः) बक्तिर्निःसारणम् SARVADARĢANAS. 174, 14. fg.

निःसीमन्, मनोरथाः Spr. 4433.

निःसुख R. 7, 109, 5.

निःस्तम्भ des Haltes entbehrend, keine Stütze habend : इन्द्र BHÁG. P. 10, 23, 24 (निस्तम्भ).

निःत्रेह 1) a) der Feuchtigkeit ermangelnd : भूमि so v. a. nicht von Regen benetzt R. 7, 86, 4 (निस्त्रेह). — b) Spr. 4144. °त्व n. SÁH. D. 199, 13. — c) °परूषा दशा was man nicht mag, unangenehm KATHÁS. 86, 59.

V. Theil.

— 3) m. das Befreien von Fett; s. u. फण्ण caus. 2).

निःस्पन्द (निस् + स्पन्द) adj. unbeweglich KATHÁS. 60, 185. 64, 37. 120, 122. — Vgl. 2. निस्स्यन्द.

1. निःस्वन Laut, Ton : उत्सवतूर्य° KATHÁS. 103, 196. वलय° 108, 131.

2. निःस्वन (निस् + स्वन) adj. f. घ्रा lautlos KATHÁS. 111, 22.

निःस्वनित s. oben u. निस्वनित.

निःस्वभाव keine Selbständigkeit habend : भव Spr. 3229.

निःस्वाध्यायवषट्कार R. 7, 33, 52.

निःस्वामिक (von निस् + स्वामिन्) adj. (f. घ्रा) herrenlos, gattenlos KATHÁS. 98, 48.

निकृतार्थ (निकृत, partic. von कृन् mit नि, + अर्थ) adj. dessen Bedeutung ausser Gebrauch gekommen ist : शम्बरशब्दे दैत्ये प्रसिद्ध इह तु जले निकृतार्थः SÁH. D. 213, 16. 237, 17. Davon °ता f. und °त्व n. der Gebrauch eines Wortes in einer obsoleten Bedeutung 574. 381. 213, 14.

निङ्कव 7) das Verdunkeln, in-den-Schatten-Stellen, Uebertreffen KATHÁS. 110, 129.

1. नी 1) सतो हि सत्येन नयति सूर्यम् Spr. 3134. — 3) ततो विद्यायाः निष्कृतीमप्यनैयीत्स मा द्विजः KATHÁS. 52, 38. अनायिषत Spr. 2842. चौरैणापि न नीयते (विद्यारत्नम्) 983. KATHÁS. 58, 73. — 4) am Ende, म-स्मसाव्रीतः MBh. 13, 951. HARIV. 3662. 3930. — 12) अन्यथा anders auslegen LA. (II) 91, 7. — Z. 3 vom Schluss, die ed. Bomb. liest MBh. 7, 9557 भेतुं st. नेतुं.

— अनु 3) अनुमीय MBh. 3, 286 fehlerhaft für अनुनीय, wie die ed. Bomb. liest.

— अय 9) अयनीत n. auch R. ed. Bomb. 6, 93, 38.

— घ्रा 1) यावदायुधमानये bis ich herbeibringe R. 7, 68, 17. आनिन्ययुः पितृस्थानादुर्वे गुरुदत्तिणाम् BHÁG. P. 10, 83, 32. — 3) मित्राणि शत्रुत्वमिवानयती मित्रत्वमप्यर्थवशाच्च शत्रून् Spr. 4722. — caus. LA. (II) 91, 12. Z. 3 die ed. Bomb. R. 2, 14, 21 आनाययितुम्; GILD. in LA. (III) 102, N.: आनाययितुं (wohl Druckfehler für आनाययितुं) lectio est codicum, qui RAGHUNÁTHAM sequuntur; libri scholiis MAHESVARATIRTHAE instructi आनाययितुं (lies आनाययितुं) praebent. — desid. herbeizubringen die Absicht haben BHÁG. P. 10, 89, 42.

— उपा 1) मधुपर्कमुपानीय BHÁG. P. 10, 33, 33. — 2) Z. 3. fg. NILAK. zu MBh. 5, 1339: असतो दुष्टस्य सत्त्वं साधुत्वं असतः मृषार्थस्य सत्त्वं सत्यत्वं वा उपानीत समर्थयते.

— प्रत्या 1) °नय सुरेन्द्रस्य त्रैलोक्यमिदमव्ययम् wiederverschaffen HARIV. 14199. — Vgl. प्रत्यानयन, प्रत्यानेय.

— उद् 1) aufheben, aufrichten : उन्नीय वक्रम् BHÁG. P. 10, 83, 29. auf seine Schulter heben, med. 30, 31. in die Höhe bringen so v. a. in hohem Grade erregen : उत्सवं दर्शानामुन्नयन् 33, 23. Sp. 274, Z. 3 lies शयने. — 3) zu streichen, da die Stelle zu 1) gehört: den Eiter hinausschaffend. — 6) स्वर्जातीरिमिश्रिताः । उन्नये BHÁG. P. 10, 33, 10. तदैव ध्रुवमुन्नये ebend.

— उप 1) hinführen zu (loc.): ऐश्वर्ये वा सुविस्तीर्णे व्यसने वा सुदारुणे । रज्ज्वेव पुरुषो बद्धा कृतात्तेनापनीयते ॥ Spr. 3856.

— समुप, तं यज्ञं समुपानयन् brachten das Opfer R. 7, 86, 6. = अवेद्यन्, स्मृतवत्तः Schol.